

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LİBYA ARAP HALK SOSYALİST
CEMAHİRİYESİ
ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ**

İmza Tarihi ve Yeri :13.9.1984/Trablus
Yayınlandığı Resmi Gazete
Tarihi ve Nosu :11.3.1985/18691
Yürürlük Tarihi :1.9.1985

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi;

İki ülke arasında mevcut dostluk bağlarının güçlendirilmesi, Sosyal Güvenlik Mevzuatları açısından eşitlik prensibinin teyidi ve bu münasebetlerin daha da geliştirilmesi amacıyla,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE 1

Sözleşmenin uygulanması:

(1) "Mevzuat"

Sosyal Güvenlik Yardımlarına taalluk eden her iki taraf ülkesinde yürürlükte bulunan veya gelecekte yürürlüğe girecek olan kanun, tüzük ve yönetmelikleri.

(2) "Yetkili Makam"

- Türkiye bakımından;

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

- Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi bakımından;
Halk Genel Komitesi Sosyal Güvenlik Sekreteryası

(3) "İlgili Kurum"

Mevzuatı uygulamakla görevli Sosyal Sigorta Kurumu

(4) "Daimi İşçi"

Akit taraflardan birinin vatandaşı olup, işveren tarafından, diğer akit taraf ülkesinde proje uygulaması için gönderilen ve anılan işverenlerden ücret alan kimsedir.

(5) "Daimi Olmayan İşçi"

Akit ülkelerden birinin vatandaşı olup, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olan kimsedir.

(6) "Hak Sahibi"

Tarafların mevzuatında belirtilen, sigorta yardımlarından istifade eden kimsedir.

(7) "Sigorta Hakları"

Tarafların mevzuatında belirtilen emeklilik maaşları ile nakdi yardımlar.

(8) "Ana Ülke"

İşçinin tabiyetini taşıdığı ülke.

(9) "İşin Yapıldığı Ülke"

İşçinin, topraklarında iş yaptığı ülke anlamını taşır.

MADDE 2

İşbu Sözleşme hükümleri hususunda mütekabiliyet prensibi uygulanır.

MADDE 3

Akit taraflardan birinin ülkesinde iş üstlenen, diğer taraf kuruluş veya şirketlerinde çalışan daimi işçiler sosyal sigortaya tabi olup, bunların sağlık ve sosyal hizmetlerine ilişkin primleri, işin yapıldığı ülkenin mevzuatı gereğince ödenir.

MADDE 4

Taraflardan birine ait şirketler, sigorta primleri (işçi ve işveren payları) ile maktu yardımlarını ana ülkedeki ilgili kuruluşa transfer etmekle yükümlüdürler.

MADDE 5

Akit taraflardan birindeki kuruluş veya şirketlerde çalışan devamlı olmayan işçiler, sosyal sigortaya tabi olup, bunların sosyal sigorta primlerinin emeklilik primleri de dahil, tümü işin yapıldığı ülkenin mevzuatı gereğince kesilir.

Bu işçiler, işin yapıldığı ülkedeki mevzuatın tanıdığı bütün sigorta haklarından yararlanırlar.

İşçi, çalıştığı ülkeden kesin olarak ayrılması veya ölümü halinde, bu haklarını kendi ülkesine transfer etme hakkına haizdir.

MADDE 6

Bu sözleşmenin kapsamına giren daimi sigortalı işçiler ve bunların hak sahibi aile fertleri sosyal sigorta kapsamına giren her türlü aylıkları ve maktu yardımlarla ilgili haklarından dolayı müracaatlarını, esas ülkedeki Sosyal Güvenlik Kurumlarına yaparlar.

Bu haklardan dolayı çalışan ülkedeki Sosyal Sigorta Kuruluşları nezdinde bir talepte bulunamazlar.

MADDE 7

Hastalık veya iş kazası veya doğumdan dolayı kısa vadeli nakdi yardımlarını karşılayacak sigorta priminin bulunmaması halinde, çalışılan ülkedeki işveren yürürlükteki mevzuat gereğince işçilerin hastalık veya iş kazası veya doğum dolayısıyla uğrayacakları gelir kaybını tazmin ile yükümlüdür.

MADDE 8

İşçiye veya onun hayatta kalan hak sahiplerine, iki ülke arasında daha önce aktedilmiş bulunan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi gereğince vermiş olan sigorta aylıkları, işin yapıldığı ülkedeki sosyal güvenlik mevzuatına göre ödemeye devam edilir.

MADDE 9

Akit taraflar arasında daha önce aktedilen Sosyal Güvenlik Sözleşmesi hükümleri ile buna ilişkin olarak yapılan işlemlerin uygulanmasına, bu sözleşmenin onay belgelerinin teatisine değin devam edilir.

MADDE 10

Bu sözleşme yürürlüğe girmeden önce, akit taraflardan biri vatandaşının diğer akit taraf ülkesindeki sigorta primi ödenmiş önceki çalışma süreleri; esas ülkesindeki primini ödemiş bulunduğu süreler ile ihtiyarlık, iş kazası haricindeki malüllük veya geride kalanların aylık istihkaklarının tesbiti için, akit taraflar arasında aktedilen eski sözleşme hükümleri ve anılan sözleşmenin uygulanmasına ilişkin idari anlaşma hükümleri gereğince birleştirilir.

MADDE 11

İşbu Anlaşmanın uygulanması amacıyla akit taraflardaki ilgili makamlar ve Sosyal Güvenlik Kuruluşları aşağıdaki hususları yerine getirirler.

(1) Uygulama ile ilgili tedbirleri almasında mutabık kalmak üzere kendi aralarında doğrudan doğruya temasta bulunurlar.

(2) Ücretsiz idari yardımlaşmada bulunurlar.

(3) Sosyal güvenliğe ilişkin mevzuat metinleri ile bunlar üzerinde yapılacak değişiklikleri teati ederler.

MADDE 12

Bu sözleşmenin uygulanması veya yorumlanmasına ilişkin olarak çıkabilecek anlaşmazlıklar tarafların seçecekleri ikişer üyeden oluşan dört üyelik bir komisyon tarafından çözümlenir.

MADDE 13

Bu sözleşme akit tarafların mevzuatı gereğince onaylanır.

Onay belgelerinin teati edildiği tarihi izleyen ayın birinci günü üç yıllık süre ile yürürlüğe girer.

Yürürlük süresinin sona ermesinden en az üç ay önce akit taraflardan biri diğer akit tarafa anlaşmayı feshetmek veya tadil etmek istediğini yazılı olarak bildirmediği takdirde, sözleşmenin süresi birer yıllık devreler için kendiliğinden yenilenir.

MADDE 14

20 Mart 1976 (Miladi) 19 Rebilülevvel 1396 (Hicri) tarihinde akit taraflar arasında imzalanmış bulunan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesi ile yürürlükten kalkar.

MADDE 15

Bu Sözleşme 13 Eylül 1984'e tekabül eden 18 Zilhicce 1393 tarihinde Trablus'da her iki dilde ikişer kopya olmak üzere, Türkçe, Arapça olarak ve Türkçe ve Arapça

metinler aynı derecede muteber ve resmi mahiyette kullanılmak üzere hazırlanarak imzalanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına
Doç. Dr. Mustafa KALEMLİ
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
Hassan

Libya Arap Halk Sosyalist
Cemahiriyesi Adına
İbrahim Fakih

Sosyal Güvenlik Sekreteri

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE
LİBYA ARAP HALK SOSYALİST CEMAHİRİYESİ
ARASINDA İMZALANAN SOSYAL GÜVENLİK
SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASINA DAİR
İDARİ ANLAŞMA

İmza Tarihi ve Yeri : 9.8.1985/İstanbul
Yayınlandığı Resmi Gazete
Tarihi ve Nosu : 22.9.1985/18876
Yürürlük Tarihi :1.9.1985

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi arasında 13 Eylül 1984'e tekabül eden 18 Zilhicce 1393 tarihinde imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 11 nci Maddesinin 1 nci fıkrasında öngörüldüğü üzere iki kardeş ülke temsilcileri 3 Ağustos 1985 tarihine tekabül eden 26 Zilkade 1394 tarihinde Ankara'da toplanarak aşağıdaki esaslar üzerinde mutabakata varmışlardır.

MADDE 1

Sözleşmenin ve onun uygulanmasına ilişkin İdari Anlaşmanın içinde geçen deyimler aşağıdaki anlamları ifade etmektedir.

(1) "Sözleşme"

İki ülke arasında 13 Eylül 1984'e tekabül eden 18 Zilhicce 1393 tarihinde imzalanan Sosyal Güvenlik Sözleşmesi.

(2) "İdari Anlaşma"

Bu metin kapsamına giren uygulamalar.

(3) "Mevzuat"

Sosyal Güvenlik Yardımlarına taallük eden her iki taraf ülkesinde yürürlükte bulunan veya gelecekte yürürlüğe girecek olan kanun, tüzük ve yönetmelikler.

(4) "Yetkili Makam"

- Türkiye bakımından;

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

- Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi bakımından;

Sosyal Güvenlik ilgili Genel Halk Komitesi Sekreterliği

(5) "İlgili Kurum"

Mevzuatı uygulamakla görevli sosyal sigorta kurumu.

(6) "Daimi İşçi"

Akit taraflardan birinin vatandaşı olup, işveren tarafından diğer akit taraf ülkesinde proje uygulaması için gönderilen ve anılan işverenden ücret alan kimse.

(7) "Daimi Olmayan İşçi"

Akit ülkelerden birinin vatandaşı olup, çalışılan ülkenin sosyal güvenlik mevzuatına tabi olan kimse.

(8) "Hak Sahipleri"

İki taraf mevzuatında öngörülen haklardan yararlanan kimseler,

(9) "Sigorta Hakları"

Tarafların mevzuatında belirtilen bütün emeklilik maaşları ile maktu nakdi yardımlar.

(10) "Ana Ülke"

İşçinin tabiyetini taşıdığı ülke.

(11) "İşin Yapıldığı Ülke"

İşçinin toprakları üzerinde çalıştığı ülke.

Sözleşmenin 1 inci maddesinde yer alan deyimler ve ibareler bu Anlaşmada da aynı anlamı taşırlar.

MADDE 2

Akit taraflardan birine ait olup, karşı taraf topraklarında iş üstlenen kuruluş ve şirketler nezdinde çalışan Daimi İşçiler sosyal güvenliğe tabi olurlar. Bunlar işin yapıldığı ülkede sigortalı olarak tescil edilirler. Bunların sadece sağlık ve sosyal hizmetlerine ilişkin primleri işin yapıldığı ülkenin mevzuatına göre ödenir ve bu primlere tekabül eden hizmetler o ülkenin mevzuatına göre aynı ülkenin ilgili Kurumunca üstlenilir. Bunlar işin yapıldığı ülkede sigorta aylıkları ve maktu yardımlarla ilgili primlerden muaf tutulurlar.

MADDE 3

Akit taraflardan birinin vatandaşı olup, diğer akit taraf topraklarında iş üstlenen kuruluş ve şirketlerin çalıştırdıkları Daimi İşçilerin sigorta aylıkları ve maktu yardımlarına ilişkin sigorta primlerinin işçi ve işveren payları işverenler tarafından Ana ülkenin Mevzuatına göre Ana Ülke İlgili Kurumuna transfer edilir.

MADDE 4

Her iki ülke yetkili Makamları uygulamaya ilişkin, formüllerler üzerinde mutabakata varırlar ve Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bunları uygulamaya koyarlar.

MADDE 5

(a) Türkiye bakımından:

Türkiye'de çalışan Libyalı işçilerin hastalık, işkazası ve doğumdan dolayı kısa vadede nakdi yardımları Türk Sosyal Sigortalar mevzuatında öngörülen esaslara göre Kurumca ödenir.

(b) Libya bakımından;

Libya'da iş yapan Türk firmaları nezdinde çalışan Türk işçilerinin hastalık, işkazası ve doğumdan dolayı kısa vadede nakdi yardımlarını Libya mevzuatına göre işveren ödemekle yükümlüdür. Bu hususta doğacak ihtilafların çözümünde Libya Sigorta Kurumu, gerek işçiye gerek Türk Sosyal Sigortalar Kurumuna yardımcı olmayı, mevzuatlarına ilişkin her türlü bilgi vermeyi taahhüt eder.

MADDE 6

Akit taraflar Yetkili Makamları ve sosyal güvenlik kuruluşları aşağıdaki hususları yerine getirirler:

(1) Anlaşmanın uygulanması için iki taraf sürekli temas halinde olur ve uygulama esnasında doğacak meselelere çözüm bulurlar.

(2) Taraflar arasında ücretsiz idari yardımlaşma yapılır.

(3) Taraflar sosyal sigorta kanunlarında ileride meydana gelecek değişiklikleri, karşılıklı olarak birbirlerine bildirirler.

MADDE 7

İşin yapıldığı ülkede faaliyette bulunan bütün kuruluşlar ilgili Kuruma kendilerini ve çalıştırdıkları işçilerini, faaliyete geçmelerinden itibaren, en geç 15 gün içinde tescil ettirmek zorunluluğundadır. Kuruluşlar tescil taleplerine aşağıdaki belgeleri eklemek mecburiyetindedir:

(a) Sözleşmeye tabi olan Daimi İşçilerin işe başladıklarına dair belge,

(b) Sözleşmeye tabi olan Daimi İşçilerin tam isimleri, doğum ve işe başlama tarihleri ile imzalarını ihtiva eden liste.

MADDE 8

7 nci Maddenin (a) fıkrasında sözü geçen belgelerin ana ülkedeki sosyal güvenlikle ilgili Yetkili Makam tarafından verilmesi gereklidir.

MADDE 9

Daimi işçi sayısında herhangi bir değişiklik olduğu takdirde kuruluşlar, 7 nci Maddenin (b) fıkrasında belirtilen şekilde bu değişikliği ek liste halinde ilgili Kuruma bildirirler. Bu ek liste anılan işçilerin işe başlama ve ayrılma tarihlerini de ihtiva eder.

MADDE 10

Sözleşmenin kapsamına giren Daimi İşçiler hakkında işin yapıldığı ülkedeki ilgili Kuruma gönderilecek yazı, liste ve formüllerin "Sözleşme kapsamına giren Daimi İşçi" ibaresini taşıması ve resmi mühürle tasdik edilmiş olması gerekir.

MADDE 11

Akit taraflardan birinin ülkesinde, Sözleşme kapsamına giren Daimi işçilerden birinin bir işkazasına uğraması veya bir meslek hastalığına tutulması neticesinde malül kalması veya herhangi bir sebeple malül olması veya ölmesi halinde, işin yapıldığı ülkedeki ilgili Kurum Ana Ülkedeki ilgili Kuruma, Daimi işçinin kendisi veya mirascılarının Ana ülkedeki haklarını alabilmeleri için,talep edecekleri her türlü bildirim, rapor ve belgeleri vermek suretiyle yardım eder.

MADDE 12

(a) Daimi veya Daimi olmayan işçinin ana ülkede bulunması halinde işin yapıldığı ülkedeki ilgili Kurum, Ana ülkedeki ilgili Kurumun gerek duyacağı sağlık raporlarını gönderir.

(b) Akit taraflardan birinin ilgili kurumu sağlık tesisince Daimi veya Daimi olmayan işçilerle ilgili düzenlenen raporlar diğer taraf ilgili Kurumu sağlık tesisince düzenlenmiş gibi geçerli sayılır.

MADDE 13

Sözleşmenin kapsamına giren sigortalı Daimi İşçiler ve bunların hak sahibi aile fertleri, sosyal sigortalar kapsamına giren emekli aylıkları ve maktu yardımlarla ilgili şahsi haklardan dolayı müracaatlarını Ana Ülkedeki ilgili kuruma yaparlar. Bu haklardan yararlanmak için işin yapıldığı Ülkedeki ilgili Kurumdan bir talepte bulunulmaz.

MADDE 14

Akit taraflardan birinin ülkesinde iş üstlenen kuruluş ve şirketlerde çalışan Daimi Olmayan işçiler işin yapıldığı ülke mevzuatına tabidirler. Bunlara ait, emeklilik primleri de dahil olmak üzere bütün primler bu mevzuata göre ödenir. Bu işçiler, işin yapıldığı ülkedeki mevzuatın öngördüğü tüm sigorta hak larından yararlanırlar ve bu haklarını ve primlerini işin yapıldığı ülkeden kesin dönüşlerinde kendileri veya ölümleri halinde de mirascıları Ana Ülkeye transfer etme hakkına sahiptirler. Çalıştıkları ülke kurumundan primlerini alan işçilerin, bu ülkedeki sosyal güvenlik hakları sona erer.

MADDE 15

Akit taraflardan herhangi birinin ilgili Kurumuna Sözleşmeden yararlananlar tarafından yapılan müracaatlar, talebin konusu olan menfaatle ilgili geçerlilik süresi bakımından diğer ilgili Kuruma yapılmış sayılır.

MADDE 16

İşbu İdari Anlaşma, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçerli olup, Sözleşme yürürlükte kaldığı müddetçe uygulanır.

MADDE 17

İşbu İdari Anlaşma ikisi Türkçe, ikisi Arapça olarak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere düzenlenerek 1 Zilhicce 1394'e tekabül eden 9 Ağustos 1985 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
SOSYAİST
HÜKÜMETİ ADINA
Okan GEZER

LİBYA ARAP HALK
CEMAHİRİYESİ ADINA
Mazik MUSTAFA

ÖNEMLİ NOT

AŞAĞIDA YER ALAN 01.10.1976 TARİHLİ SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI VE İDARİ ANLAŞMA 01.09.1985 TARİHİNDE YÜRÜRLÜĞE GİREN SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ İLE YÜRÜRLÜKTEN KALKMIŞ BULUNMAKTADIR.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LİBYA ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

İmza Tarihi ve Yeri : 20.3.1976/Trablus
Yayınlandığı Resmi Gazete
Tarihi ve No'su : 20.8.1976/15683
Yürürlük Tarihi : 1.10.1976

TÜRKİYE—LİBYA SOSYAL GÜVENLİK SÖZLEŞMESİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LİBYA ARAP CUMHURİYETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Arap Cumhuriyeti Hükümeti:

5 Ocak 1975 tarihinde iki ülke arasında aktolunan İşgücü Sözleşmesinin 13 ncü maddesinde öngörüldüğü veçhile, sosyal güvenlik alanında iki ülke arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi arzusu ile ve İki ülkeden birinin vatandaşlarının, öteki Akit Taraf sosyal güvenlik mevzuatına göre o ülkenin vatandaşları ile eşit muameleye tabi tutulmaları prensibini teyid ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Anlaşma metninde aksine bir hüküm bulunmadığı takdirde işbu Anlaşma'da geçen bazı terimler aşağıdaki anlamlarda kullanılmıştır:

(a) "Vatandaş" her bir Akit Tarafın kendi kanunlarına göre, bütün amaçlar yönünden vatandaş saydığı kimse anlamını taşır.

(b) "Mevzuat" her bir ülkede sosyal güvenlik ve sosyal sigortaya ilişkin olarak yürürlükte bulunan bütün kanunlar, nizamnameler ve talimatnameler anlamını taşır.

(c) "Yetkili Makam" Türkiye Cumhuriyeti bakımından Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Libya Arap Cumhuriyeti bakımından Sosyal İşler ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve veya her akit Tarafın tayin edeceği diğer herhangi bir makam anlamını taşır.

(d) "İlgili Kurum" mevzuatı uygulamakla yükümlü olan herhangi bir Kurum anlamını taşır.

(e) "Sigortalı" herhangi bir Akit Tarafın, diğer Akit Taraf ülkesinde istihdam edilmesi neticesine,
o Akit Tarafın mevzuatına göre mecburi sigorta rejimine tabi olan vatandaşı anlamını taşır.

(f) "Hak Sahipleri" veya "Geride Kalan Hak Sahipleri" bu Anlaşmanın kapsadığı herhangi bir yardıma hak kazanmaları dolayısıyla Akit Tarafların mevzuatında hak sahipleri veya geride kalan hak sahipleri olarak tarif edilen kimseler anlamını taşır.

MADDE 2

Bir Akit Taraf vatandaşının diğer Akit Taraf Mevzuatına göre tamamladığı prim ödeme süreleri ile bu vatandaşın kendi ülkesindeki Mevzuata göre tamamladığı prim ödeme süreleri, o kimsenin ve ölümü halinde Geride Kalan Hak Sahiplerinin, yaşlılık aylığına normal hastalık sonucu meydana gelen işgöremezlik aylığına ve geride kalan hak sahibi aylıklarına hak kazanmaları ve aylık tutarlarının hesaplanması amacıyla birleştirilir.

Akit Tarafların ilgili Kurumları; bu gibi prim ödeme sürelerinin birleştirilmesi ve aylıklara hak kazanılması ile miktarlarının tesbitine ilişkin esas ve usulleri düzenlemek üzere mümkün olan en kısa zamanda mutabakata varırlar.

MADDE 3

Bir Akit Taraf, ülkesinde sigortalı bulunan diğer Akit Taraf vatandaşlarına veya bunların hak sahiplerine bu Akit taraf mevzuatı uyarınca hak kazanmış oldukları aşağıdaki yardımların kendi ülkelerine transfer edilmesini garanti eder.

(a) Her çeşit aylıklar,

(b) Normal hastalık, iş kazası ve analık gibi hallerde yapılan para yardımları,

(c) Doğum, cenaze, iş kazası veya normal hastalık sonucu kısmi iş göremezlik, yaşlılık sebepleriyle ve geride kalan hak sahiplerine, yapılan para bağışları.

İlgili Kurum diğer Akit Tarafın ilgili Kurumu ile iş birliği yaparak bunları almaya hak kazanmış kimselere aylıkların, yardımların ve bağışların transfer edilmesi için gereken işlem usullerini tesbit ederler.

MADDE 4

Bu Anlaşma hükümleri uyarınca transferi öngörülen bütün ödemeler, bu transferleri yapan Akit Tarafta transfer tarihinde yürürlükte olan cari resmi döviz kuru üzerinden konvertibil döviz transfer edilir.

MADDE 5

"İşbu Anlaşmanın hükümleri, Akit Taraflardan herbirinin mevzuatı uyarınca, Anlaşmanın yürürlüğe girişi tarihinden önce ödenmiş prim devrelerine uygulanmayacaktır. Sigortalı bir şahıs veya onun hak sahipleri Akit Tarafların mer'î mevzuatı uyarınca bu devrelerden doğan yardımlar için müracaatta bulunabilirler."

MADDE 6

Bu Anlaşmanın yürürlükten kalkması halinde; yürürlükten kalkma tarihinden önce işbu Anlaşma hükümleri uyarınca kazanılmış bulunan tüm haklar etkilenmeyecektir.

İlgili Kurumlar, bu durumda halli gereken herhangi bir konunun çözümü metodlarını kararlaştıracaklardır.

MADDE 7

Bu Anlaşmanın uygulanmasında, ilgili Kurumlar, mümkün olan en kısa zamanda bu uygulama için gereken hükümleri ihtiva eden bir idari anlaşma üzerinde mutabakata varacaklardır.

İlgili Kurumlar aynı amaçlar için kendi yetkili makamlarının nezareti altında;

(a) Gereken idari yöntemleri tesis ederek bu yöntemler hakkında bilgi teati ederler,

(b) Bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili hususlarda birbirleriyle işbirliği yaparlar,

(c) Mevzuatlarında yapılacak herhangi bir değişiklikten birbirlerini haberdar ederler,

(d) Bu Anlaşma uyarınca yardım gören vatandaşlarla ilgili teknik ve idari kontrol metodlarını düzenlemek için müşterek gayretlerini koordine ederler.

MADDE 8

Bu Anlaşma her iki Akit Tarafın kanunları uyarınca onaylanır ve onay belgelerinin teati edildiği tarihi takip eden ayın birinci gününden itibaren bir yıl için yürürlüğe girer.

Akit Taraflardan biri, diğerini; Anlaşmanın yürürlük süresinin hitamından üç ay evvel, Anlaşmanın yenilenmesini istemediği hususunda yazılı olarak haberdar etmediği takdirde, işbu Anlaşma otomatik olarak müteakip her yıl için yürürlükte kalır.

MADDE 9

Bu Anlaşma 20 Mart 1976 ya tekabül eden 19 Rebiül evvel 1396 tarihinde, Trablus'da her bir dilde ikişer kopya olmak üzere, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak ve Türkçe ve Arapça metinler aynı derecede muteber ve resmi mahiyette ve İngilizce metin ise sadece referans maksadıyla kullanılmak üzere hazırlanarak imzalanmıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**LİBYA ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

AHMET MAHİR ABLUM
SOSYAL GÜVENLİK BAKANI
VEZİRİ

MUHAMMED ABDÜSSELAM EL-FEYTUR
SOSYAL İŞLER VE SOSYAL GÜVENLİK

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LİBYA ARAP CUMHURİYETİ
ARASINDA İMZALANAN SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ
UYGULAMA ŞEKİLLERİ HAKKINDA
İDARİ ANLAŞMA

İmza Tarihi ve Yeri : 20.1.1 977/Trablus
Yürürlük Tarihi : 1.10.1976

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Cumhuriyeti arasında aktolunan iş gücü Sözleşmesinin 13. maddesi gereğince 20 Mart 1976 tarihine tekabül eden 19 Rebiülevvel 1396 tarihinde imzalanan ve iki ülke kanunlarına uygun olarak onaylanan ve onay belgeleri teati edilmek suretiyle 1.10.1976 tarihinde yürürlüğe giren Türkiye Cumhuriyeti-Libya Arap Cumhuriyeti Sosyal Güvenlik Anlaşmasının 7. maddesi hükmüne uyarak:

(1) Türkiye’de:

Sosyal Sigortalar Kurumunu temsilen Genel Müdür Başyardımcısı Bay Hikmet Eriñç ile

(2) Libya’da:

Sosyal Güvenlik Kuruluşunu temsilen Genel Müdür ve İdare Meclisi Başkanı Bay İbrahim El-FAKİH HASAN Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır.

MADDE 1

Bu İdari Anlaşmada geçen bazı terimler başka bir maksatla kullanılmadığı takdirde aşağıdaki anlamlara gelecektir.

(a) “Vatandaş” her bir akit tarafın kendi kanunlarına göre, bütün amaçlar yönünden vatandaş saydığı kimse anlamını taşır.

(b) “Mevzuat” her bir ülkede sosyal güvenlik ve sosyal sigortaya ilişkin olarak yürürlükte bulunan bütün kanunlar, nizamnameler ve talimatnameler anlamını taşır.

(c) “Yetkili Makam” Türkiye Cumhuriyeti bakımından Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Libya Arap Cumhuriyeti bakımından Sosyal İşler ve Sosyal Güvenlik Bakanı ve/veya her akit tarafın tayin edeceği diğer herhangi bir makam anlamını taşır.

(d) “İlgili Kurum” Mevzuatı uygulamakla yükümlü olan herhangi bir kurum anlamını taşır.

(e) “Sigortalı” Herhangi bir akit tarafın, diğer akit taraf ülkesinde istihdam edilmesi neticesi, o akit tarafın mevzuatına göre mecburi sigorta rejimine tabi olan vatandaşı anlamını taşır.

(f) "Hak Sahipleri" veya "Geride Kalan hak sahipleri" bu Anlaşmanın kapsadığı herhangi bir yardıma hak kazanmaları dolayısıyla akit tarafların mevzuatından hak sahipleri veya geride kalan hak sahipleri olarak tarif edilen kimseler anlamını taşır.

MADDE 2

Sosyal Güvenlik Anlaşmasının önsözünün 3. fıkrasında belirtildiği üzere, iki ülkeden herbirinin vatandaşları, anlaşma çerçevesine girdikleri ve primlerini ödedikleri takdirde, öteki akit taraf ülkesinde çalıştıkları sırada yürürlükte olan Sosyal Güvenlik Mevzuatının tanıdığı hak ve vecibeler bakımından eşit sayılırlar.

MADDE 3

Türkiye Cumhuriyetinde ve Libya Arap Cumhuriyetinde mevzuatı uygulamakla yükümlü ilgili kuruluşlar, yetkili makamın denetimi altında gerekli idari usulleri saptayacak, bilgi teatisinde bulunacak, anlaşmanın uygulanması ile ilgili konularda işbirliği yapacak, kendi mevzuatlarında olan değişiklikleri birbirlerine bildirecek ve akit tarafların hak sahibi vatandaşlarının kontrolü ile ilgili idari ve teknik metodların düzenlenmesinde koordinasyonda bulunacaklardır.

İlgili Kuruluşlar:

A- Libya'da:

Bütün Sosyal Güvenlik Statüleri için:

LİBYA SOSYAL GÜVENLİK KAMU KURUM MERKEZİ TEŞKİLATI

Mehmet El makrif Caddesi No. 165 Pk. 888-Trablus / LİBYA ARAP CUMHURİYETİ

B- Türkiye'de:

(1) 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda belirtilen sigorta kolları ve aynı Kanunun geçici 20. maddesi ile sosyal sigorta sistemine dahil edilen sosyal sigorta sandıkları mevzuatı için;

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Mithatpaşa Caddesi No. 7 ANKARA/TÜRKİYE

(2) Devlet memur ve hizmetlileri ile ilgili emeklilik işlemleri için;
T. C. EMEKLİ SANDIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Müdafaa Caddesi No. 24-ANKARA/TÜRKİYE

(3) Esnaf ve Sanatkarlar ile diğer bağımsız çalışanların emeklilik işlemleri için;
BAĞ-KUR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Atatürk Bulvarı Devres Han No. 74 ANKARA/TÜRKİYE

MADDE 4

Yetkili Makamlarca imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşması hükümleri 1.10.1976 tarihinden itibaren iki ülke ilgili kuruluşları tarafından tatbik safhasına konulmuştur.

Akit taraf mevzuatına göre, bu tarihten önce ödenmiş prim süreleri bu tatbikatın yürütümü esnasında nazara alınmayacaktır.

Sigortalı veya geride kalan hak sahipleri bu ülkedeki cari mevzuat uyarınca, bu müddetlerden doğan yardımları doğrudan doğruya ilgili ülkeden isteme hakkına sahiptir.

Ancak, akit taraflar mevzuatında, anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce ödenmiş pirim devrelerine ait bir mevzuat değişikliği yapıldığı takdirde, bu mevzuat hükümlerinin tatbikatı taraflar arasında ek bir anlaşma ile düzenlenecektir.

MADDE 5

Akit taraflarca imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşmasınının 2. maddesinde belirtilen; Sigortalıya yaşlılık aylığı bağlanması, normal hastalık sonucu meydana gelen işgöremezlik aylığı tahsisi veya geride kalan hak sahiplerine aylık bağlanmasına ilişkin işlemler ile ilgili hizmet birleştirilmesi aşağıdaki esaslara göre yapılacaktır.

(1) Bu madde hükümlerine göre Türk veya Libya uyruklu bir vatandaş; Libya'da bulunan bir işyerinde çalışıyor veya hizmeti bulunuyor ise, buna Libya mevzuatına göre yaşlılık veya malüliyet aylığı mevzuatı, eğer bu hizmeti Türkiye'de geçmiş ise sözkonusu aylık bağlama işlemlerinde Türk mevzuatı uygulanır.

Akit devlet mevzuatına göre ve hizmet müddetleri bakımından münferiden aylık bağlanması mümkün olmadığı takdirde, bu kimseye aylık bağlanmaz. Ancak hizmet birleştirilmesi sonucu aylığa hak kazanılıyor ise aylık bağlanır ve hizmet sürelerine göre ilgili kurumlarca hisselerine düşen miktar ödenir.

(2) Müşterek maaşa müstehak olmak için aşağıdaki şartlar aranır.

A- Akit devlet mevzuatına göre yaşlılık, malüliyet ve ölüm sigortasına tabi olması ve gereken sigorta primlerini ödemiş bulunması,

B- Hizmet müdeti bakımından, Akit devlet mevzuatlarınca aranılan yaşlılık, ölüm ve malüllük sigortası şartlarını yerine getirmesi,

C- Bu müddetlerin, her iki akit taraf mevzuatında gösterilen asgari sürelerden az olmaması,

D- Her iki ülkedeki toplam pirim ödeme süresi, akit taraflar mevzuatına göre gerekli asgari pirim ödeme süresinden az olmaması,

E- Her iki akit tarafca müşterek aylık bağlanabilmesi için tüm sürenin hesabı yapılırken, akit taraf mevzuatının gözönünde bulundurulması (Libya için 52 hafta, Türkiye için 360 gün) ve aylık bağlama sırasında buna göre işlem yapılması, gerekir.

(3) Ortak maaş hesaplanması aşağıda belirtilen esaslara göre yapılacaktır.

(1) Müşterek aylık bağlamaya esas müddet, akit taraf mevzuatına göre hesaplanacaktır. Akit taraflar mevzuatına göre hesaplanan süreler birleştirilecek ve toplam süre bulunacaktır. Libya mevzuatına göre bir yıl 52 hafta, Türk mevzuatına göre ise bir yıl 360 gün olarak kabul edilecektir. Toplam hizmet süresi haftalar itibari ile hesaplandığında, artık günler hesaba dahil edilmeyecektir.

(2) Yukarıdaki fıkra uyarınca hesaplanan aylık her ülkenin mevzuatı gereğince bulunan toplam müddete göre tesbit edilir ve bu hususta akid taraflar mevzuatındaki aylık bağlama esasları uygulanır. Bu uygulama sırasında, tesbit edilen maaş nisbeti ile çalışma süreleri çarpılarak akit taraflar hissesi hesap edilir ve akit taraflar hissesinin toplanması neticesinde bulunan miktar, ortak maaşı oluşturur.

(3) Toplam süre, akit taraflardan birinin mevzuatı ile gösterilen asgari süreden az ise, bu takdirde o mevzuata göre verilecek olan maaş, hak doğuran çalışma süresi gözönünde bulundurulur olarak kurulacak bir orantı ile tesbit edilir.

(4) Akit taraflardan müşterek aylık almakta olan hak sahibinin ölümü halinde, geride kalan hak sahipleri, mevzuat muvacehesinde müşterek aylık talep etme hakkına sahiptir. Bu miktarlar akit taraf mevzuatlarına göre tesbit edilir ve ilgililere ödenir.

(5) Aylığa hak kazanmış sigortalı veya geride kalan hak sahibine aylık bağlanması için, akit taraf kuruluşu diğer akit taraf kuruluşundan gerekli bilgileri ister ve bilgilere göre tesbit edilen aylık miktarı akit taraf mevzuatına göre muntazaman öder.

İlgili Kuruluş, mevzuat gereğince toplam müddete ilave edilen süre nispetinde aylığa iştirak eder. Tesbit edilen aylık, sigortalı veya geride kalan hak sahibinin ikamet ettiği ülkenin ilgili kuruluşuna ödenmek üzere gönderir.

Bu ödemeye ait meblağ, transfer tarihinde yürürlükte olan cari resmi döviz kuru üzerinden ve Konvertibil döviz olarak transfer edilir.

MADDE 6

Sosyal Güvenlik Anlaşmasının 3. maddesinin uygulanmasında, bir akit tarafın ilgili kuruluşunca diğer akit taraf ülkesinde ikamet eden hak sahibi kimselere yapılacak bütün nakdi yardımlar, aşağıdaki madde hükmü uyarınca, doğrudan doğruya hak sahibine gönderilir.

MADDE 7

(1) Akit taraflar, Sosyal Güvenlik Anlaşmasına göre bir akit taraf ülkesinden diğer akit taraf ülkesine yapılacak olan her türlü nakdi ödemelerin en kısa zamanda transfer edilebilmesi için her türlü kolaylığı göstermekle yükümlüdür.

(2) İlgili Kuruluş para yardımlarını Milletlerarası posta veya banka havalesi ile yollar.

MADDE 8

(1) Akit tarafların yetkili makam ve ilgili kuruluşları, Sosyal Güvenlik Anlaşmasının uygulanmasında, birbirleriyle ve ilgili kişiler ve temsilcileri ile kendi resmi dilleri ile doğrudan doğruya muhabere edebilirler.

(2) Sosyal Güvenlik Anlaşmasından yararlananlar tarafından akit taraflardan herhangi birinin ilgili kuruluşuna yapılan müracaatlar, talebin konusu olan menfaatle ilgili geçerlilik süresi bakımından diğer ilgili kuruluşu da yapılmış sayılır.

(3) Akit taraflardan birinin ilgili kuruluşuna verilen ve bu diğer akit taraf ilgili kuruluşuna ait olan belgeler verilen kuruluşu kabul edilir ve akit tarafın ilgili kuruluşuna vakit geçirmeksizin gönderilir.

(4) Akit taraflardan birinin ilgili kuruluş kararları, diğer akit taraf ülkesinde oturan kimseye akit taraf kuruluş aracılığı ile o ülkenin dilinde hazırlanan ve İngilizce tercümesi ile birlikte tebliğ edilir. İlgili kuruluş kararın tebliğ edildiği tarihi diğer akit taraf ilgili kuruluşuna bildirir.

(5) Akit taraflar arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasını ve İdari Anlaşmanın tefsir veya uygulamasıyla ilgili olarak çıkacak anlaşmazlıkları akit tarafların yetkili makamları müzakere yolu ile halletmeye çalışırlar.

(6) Sosyal Güvenlik anlaşmasının tatbiki ile ilgili idari işlemler için her iki dilde hazırlanacak matbu formüller bu anlaşmanın eki addedilir. Türk tarafınca önerilen formüller ileride yapılacak toplantıda görüşülecektir.

MADDE 9

(1) Bu idari anlaşma sosyal güvenlik anlaşması ile aynı tarihte yürürlüğe girer ve Sosyal Güvenlik Anlaşması yürürlükte kaldıkça meridir.

(2) Bu anlaşmanın yürürlükten kalkması halinde; yürürlükten kalkma tarihinden önce işbu anlaşma hükümleri uyarınca kazanılmış bulunan tüm haklar etkilenmeyecektir.

İlgili kurumlar, bu durumda halli gereken herhangi bir konunun çözümü metodlarını kararlaştıracaklardır.

MADDE 10

Bu İdari Anlaşma 20 Ocak 1977'ye tekabül eden 30 Muharrem 1397 tarihinde, Trablus'da her bir dilde ikişer kopya olmak üzere, Türkçe, Arapça ve İngilizce olarak ve Türkçe ve Arapça metinler aynı derecede muteber ve resmi mahiyette ve İngilizce metin ise, sadece referans maksadıyla kullanılmak üzere hazırlanarak imzalanmıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLGİLİ KURULUŞU ADINA
ADINA**

**LİBYA ARAP CUMHURİYETİ
İLGİLİ KURULUŞU**

**HİKMET ERİNÇ
FAKİH HASAN
Sosyal Sigortalar Kurumu
Genel Müdürü
Genel Müdür Başyardımcısı
Başkanı**

**İBRAHİM EL-
Sosyal Sigortalar
ve idare Meclisi**